

7. *Inovation Campus* [online]. Available at: <http://campus.kpi.kharkov.ua/educational-process.html> [Accessed 15. Jan. 2023].

8. *KhPI's innovative campus received an «Oscar» in the field of education* [online]. Available at: <https://mon.gov.ua/ua/news/innovacijnij-kampus-hpi-otrimav-oskara-u-galuzi-osviti> [Accessed 15. Jan. 2023].

Сокол Євген Іванович, Радозуз Сергій Анатолійович. Трансформація вищої освіти до індустрії 5.0.

Трансформація вищої освіти, викликана тотальним нокдауном та карантинном значно поглибилася після початку воєнної агресії Росії у 2022 р. Система вищої освіти змогла зберегти свою керованість, адаптуватися до нових умов діяльності та вистояти в умовах агресивної та затяжної війни, незважаючи на навколишній хаос. Однак системні проблеми стали ще більшими, і постає питання доцільності більш глибоких змін традиційної «неповороткої системи» та адаптації у відповідності до потреб сьогодення. У цьому сенсі є потреба розглянути досвід інших європейських країн та США. Так у 2022 році Європейська комісія опублікувала інформаційний бюлетень, присвячений трансформаційному баченню Європи під назвою «Індустрія 5.0». Автори також діляться власним досвідом трансформації на прикладі НТУ «ХПІ», де протягом кількох останніх років розгорталася освітня програма, що отримала назву «Інноваційний кампус» і базується на новітніх підходах до вищої освіти. Зокрема передбачається, що в ході навчання освітяни, здобувачі та підприємці знаходяться у постійній взаємодії, що дозволяє будувати індивідуальні освітні траєкторії та зменшує розрив між потребами бізнесу та навчальними програмами.

Ключові слова: університет 4.0, університет 5.0, індустрія 4.0, індустрія 5.0, якість освіти, трансформації вищої освіти.

Sokol Yevhen, Radohuz Serhii. Transformation of Higher Education to Industry 5.0.

The transformation of higher education caused by the total knockdown and quarantine significantly deepened after the start of Russia's military aggression in 2022. The higher education system was able to maintain its controllability and adapted to new operating conditions and withstands the conditions of an aggressive and protracted war, despite the surrounding chaos. However, the systemic problems have become bigger, and the question arises of the expediency of deeper changes of the traditional “non-rotating system” and adaptation in accordance with the needs of today. In this sense, there is a need to consider the experience of other European countries and the USA. Thus, in 2022, the European Commission published a newsletter dedicated to the transformational vision of Europe called “Industry 5.0”. The author also share their own experience of transformation using the example of NTU «KhPI», where an educational program called «Innovative Campus» has been developed for the past several years and is based on the latest approaches to higher education. In particular, it is assumed that during training, educators, students and entrepreneurs are in constant interaction, which allows building individual educational trajectories and reduces the gap between business needs and educational programs.

Key words: university 4.0, university 5.0, industry 4.0, industry 5.0, the quality of education, the transformation of higher education.

Г. Б. Тимохова

РЕПУТАЦІЙНІ РИЗИКИ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Як основний суб'єкт ринку освітніх послуг, коледжі та університети постійно стикаються з ризиками різних зовнішніх і внутрішніх середовищ. Тому в сучасних перехідних умовах дедалі актуальнішою стає необхідність ідентифікації цих ризиків та розробки превентивних заходів щодо їх мінімізації, що дозволить утримати університети від втрати конкурентних позицій.

У сучасних реаліях цифровізації та постійних інформаційних війн репутація залишається чи не єдиним наріжним каменем, на якому тримається конкурентна перевага компанії.

Репутація університету, як економічне явище складне, її важко виміряти, і часто вона є результатом стратегічних та оперативних рішень. Як зазначають дослідники, хороша репутація університету створює довіру до його освітньої діяльності, а негативна репутація виступає фактором, який може підірвати ринок освіти [1; 2]. Репутаційні ризики – це негативні події, які можуть погіршити ставлення зацікавлених сторін і негативно вплинути на їхнє бажання підтримувати діяльність компанії. Низькі рейтинги в секторі вищої освіти є проблематичними навіть для високоєфективних університетів, тоді як наявність неефективних університетів залишає клеймо на репутації галузі.

Управління репутацією ускладнюється тим фактом, що ресурси та можливості організації для управління загрозами її бренду та репутації часто розподілені між функціями і на них впливають фактори поза межами прямого контролю організації а саме:

- немає ясності щодо природи репутації та способів її вимірювання;
- невизначеність щодо класифікації репутаційних ризиків та їхніх причин (слід зазначити, що рекомендації стандартів ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013, ISO/TR 31004:2013 і методології системи FMEA (підрозділ В.13; 11; 12) не містять чіткого визначення репутаційного ризику);
- відсутність даних для визначення справжнього впливу репутаційного ризику на бізнес;
- відсутність систем, які об'єднують стратегічні, операційні та тактичні аспекти в управлінні репутаційним ризиком;
- відсутність розуміння того, до якої системи управління підприємством відносять процедуру управління ризиком репутації.

Ключовим чинником системи управління репутаційними ризиками університету може стати «карта репутаційних ризиків», за допомогою якої можливо визначити інструменти ідентифікації ризиків, які можуть допомогти виявити нові репутаційні ризики та тенденції. Основою для побудови карти є виокремлення напрямків роботи з ключовими складовими репутації університету. Дослідники виділяють наступні компоненти репутації університету [1; 2]:

- репутація освітніх послуг університету, яка може бути зміцнена репутацією окремих викладачів університету, якщо вони мають суспільний авторитет і готові його захищати;
- репутація самих студентів як безпосередніх споживачів освітніх послуг;
- репутація випускників;
- репутація роботодавця як інвестора та інвестора.

Однак найефективніших результатів можна досягти, поєднавши технічні інструменти оцінки репутаційного ризику університету з людським інтелектом для фільтрації шуму та генерації корисної інформації. Дуже важливо, щоб команда ідентифікації ризиків була тісно інтегрована із загальною системою управління ризиками університету. Ці стосунки зосереджують зусилля на визнанні, дозволяючи організаціям залишатися на пульсі проблем і тем, які мають найбільше значення для стратегії розвитку університету та репутації, і випереджати фактори, які можуть їх порушити.

Список бібліографічних посилань

1. Шевченко, Л. С. (2016). *Університетська освіта: економічні пріоритети та управління розвитком*. Харків: Право, 188 с.
2. Stangis, D. (2017). *21st Century Corporate Citizenship: A Practical Guide to Delivering Value to Society and Your Business Hardcover*, 280 p.

References

1. Shevchenko, L. S. (2016). *University's education: economic priorities and development management*. Kharkiv: Pravo, 188 p.
2. Stangis, D. (2017). *21st Century Corporate Citizenship: A Practical Guide to Delivering Value to Society and Your Business Hardcover*, 280 p.

Тимохова Галина Борисівна. Репутаційні ризики сучасного університету.

У трансформаційній економіці України вищі навчальні заклади, як суб'єкти ринку освітніх послуг, постійно стикаються з різноплановими ризиками. Якщо раніше поняття «репутація» вважалося стабільним, а потім в умовах динамічного рівня конкуренції, бурхливого розвитку Інтернет-мереж, удосконалення та розвитку технології «PR» все істотно змінилося. Створення репутації університету потребує часу та значних зусиль управління репутацією. У широкому сенсі йдеться про розробку та реалізацію довгострокової стратегії університету щодо формування, підтримки та захисту репутації навчального закладу та його керівників. Низькі рейтинги в секторі вищої освіти є проблематичними навіть для високоєфективних університетів, тоді як наявність неефективних університетів залишила клеймо на репутації галузі. Ключовим чинником системи управління репутаційними ризиками університету може стати «карта репутаційних ризиків», за допомогою якої можливо визначити інструменти ідентифікації ризиків, які можуть допомогти виявити нові репутаційні ризики та тенденції. Основою для побудови карти є виокремлення напрямків роботи з ключовими складовими репутації університету.

Ключові слова: репутація, ризики, вища освіта, зовнішнє середовище.

Tymokhova Halyna. Reputation Risks of the Modern University.

In the transformational economy of Ukraine, higher educational institutions, as subjects of the market of educational services, constantly face various risks. If earlier the concept of “reputation” was considered stable, then in the conditions of a dynamic level of competition, rapid development of Internet networks, improvement and development of “PR” technology, everything changed significantly. Building a university’s reputation takes time and considerable reputation management effort. In a broad sense, it is about the development and implementation of the university’s long-term strategy for the formation, support and protection of the reputation of the educational institution and its leaders. Low rankings in the higher education sector are problematic even for high-performing universities, while the presence of underperforming universities has left a mark on the industry’s reputation. A key factor in a university’s reputational risk management system can be a “reputational risk map”, which can be used to identify risk identification tools that can help identify new reputational risks and trends. The basis for building the map is the identification of areas of work with key components of the university’s reputation.

Key words: reputation, risks, higher education, external environment.

Роман Томашевський

ПРЕСТИЖ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: БЕЗМЕЖНА ГРА ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Коли у XIX столітті сучасний університет зірвав із локальності, він автоматично став носієм наднаціональної ідеї – «батьківщини науки». Починаючи з 1830–1834 рр., упродовж майже 200 років, зростали чинники, які обмежували незалежність закладів вищої освіти. Сьогодні мегаменеджерами науки та «великими вчителями» стали політики. При цьому вони аж ніяк не несуть бухгалтерської відповідальності, а про їхню сміливість як «менеджерів – митців управління» можна сперечатися довго¹. Більшість реформ згори ведуть до бюрократизації, інституціоналізації чи навіть одержавлення університетів. В університетах, соціальне середовище яких було пов’язане з домінуванням не державного, а радше приватного капіталу, відносно швидко відбувся поділ на престижні (або елітні) університети, а також масові школи, які давали освіту після отримання атестату зрілості. Останні навчають випускників (і навіть не обов’язково після середньої школи). У 1934 р. професор Зигмунт Лемпівський описав

¹ Прикладом цього є нещодавня реформа ЗВО у Польщі у 2018–2020 рр. Її авторами стали Ярослава Говін та магістр Пйотр Мюллер. Це підтверджує тезу про невдачі більшості реформ систем освіти.